

De Floriade 2022...

TEKST EN FOTO'S: JACO HOUWELING, REDACTIE BOMEN

De Floriade 2022, we hebben er ondertussen allemaal al wel van gehoord. Maar hoe staat het er nu voor? Hoever is de aanleg? En wordt het ook interessant voor ons, bomenmensen? Het vakblad Bomen ging langs en sprak met Jaap Smit (beplantingsdeskundige) over de aanleg, de beplantingen en hoe mooi het wordt.

Floriadeterrein

Op 14 april 2022 opent de 7e Floriade haar deuren in Almere. Floriade is een wereldduinbouwtentoonstelling die eens in de tien jaar in Nederland wordt gehouden. De eerste officiële floriade was in 1960 in Rotterdam, naast de Euromast. Nu, na meer dan 60 jaar, is daar het oude Floriadeterrein nog herkenbaar als een mooi park.

En dat park brengt ons ook gelijk bij het verschil met alle voorgaande Floriades: in Almere wil men geen park aanleggen maar een complete groene stadsontwikkeling

laten zien. Het masterplan uit 2015 ging uit van een duurzame stadswijk waar na de Floriade 600 woningen komen, gecombineerd met een arboretum. Het totale terrein ligt midden in Almere, aan de A6, en is 60 hectare groot. Als je de plattegrond bekijkt valt op dat er over het terrein een grid ligt met 192 kavels, elk met een afmeting van 50 x 32 meter. Alle straten zijn 6 meter breed en om het terrein ook voor iedereen toegankelijk te maken hebben de paden nergens een hellingspercentage van meer dan 2%.

Het Floriadeterrein wordt aan drie kanten omsloten door een grote waterplas, het Weerwater, die zijn naam eraan ontleent dat het hier letterlijk 'weer water' is geworden. Voordat de Flevopolders gemaakt werden was het hier IJsselmeer; toen werden de polders drooggemalen en werd het land. Bij de aanleg van de wijk Almere Haven had men zand nodig en groef men een zandgat, dit werd weer water.

In de groene stad van de toekomst heeft elke toegepaste boomsoort meerdere functies

Als bomenmensen zijn wij natuurlijk geïnteresseerd in het arboretum. Van de 60 hectare zal uiteindelijk ongeveer 8 hectare arboretum zijn. Om elke kavel heen is een strook met beplanting en in deze stroken worden de bomen en planten op alfabetische volgorde van de botanische naam aangeplant. Beginnend met *Acer* en zo door tot en met *Ziziphus*. Onder de bomen komen ook andere lagen met beplanting zoals bijvoorbeeld bollen en vaste planten. In de groene stad van de toekomst heeft elke toegepaste

boomsoort meerdere functies. Met dit uitgangspunt is op de Floriade dus niet het standaard assortiment te zien, maar zijn wel de soorten te zien die juist iets meer leveren, bijvoorbeeld wat betreft het afvangen van fijnstof, biodiversiteit of waterresistentie. Een voorbeeld van zo'n boomsoort die toegepast is op de Floriade is de Japanse cipres (*Cryptomeria japonica*), een soort die in het oosten gewaardeerd wordt om zijn geurende en lichte hout; maar vooral ook een boomsoort die heel goed in staat is om fijnstof af te vangen. >

In de noordoosthoek van het terrein is het bos dat hier oorspronkelijk aanwezig was, behouden. Dit bos is nadat de Flevopolder drooggelegd is, nog op de oude zeebodem aangeplant. Vanuit het oude bos zal er een overgangzone zijn naar een meer cultureel bos met stinzeplanten, en vanuit daar weer naar de strakke aanleg van het terrein met de kavelindeling.

Gebouwen

Op het Floriadeterrein bouwen straks verschillende landen een paviljoen. In het ontwerp van de Floriade valt op dat er verschillende pleinen prominent aanwezig zijn als verblijfsplaats. Eén van deze pleinen is de Flevo Campus met de Aeres Hogeschool en het Food Forum van de provincie Flevoland. Dit is tevens de entree tot de Expo. De Aeres Hogeschool, nu al de groene long genoemd, is in september in gebruik genomen als school. Het paviljoen van de provincie straalt Flevoland uit en weerspiegelt de bijzondere locatie van deze Floriade: ruim vier meter onder zeeniveau. Zo is Flevoland ontstaan, *man-made* land. Dit gebouw lijkt opgetild te zijn tot zeespiegelniveau. De glasrand is het NAP. En de buitengevel staat symbool voor de vruchtbare Flevolandse bodem. Het letterlijke middelpunt van de Floriade is het centrale plein met de grote woontoren Flores, met een bijzonder gevelkunstwerk van het arboretum. Omdat de Floriade juist een complete stadswijk van de toekomst wil laten zien, wordt er op het terrein druk gewerkt aan een zorgcomplex voor dementerende ouderen.

Bruggen

Ook de bruggen op het terrein zijn bijzonder. Als eerste is er de zogenaamde Beverbrug. Deze brug is in overleg met de stadsecoloog van Almere met een kronkel om een beverburcht heen gelegd. Dit is ook weer een voorbeeld hoe er met deze Floriade in samenwerking met de natuur wordt

gewerkt. Tegen de brug aan wordt een grote groenstrook aangelegd die als een spons werkt en CO₂, fijnstof en water opneemt.

De andere brug is de Rondje Weerwaterbrug, gemaakt van cementloos beton. Om de CO₂ die normaliter vrijkomt bij de productie van een brug te beperken, wordt er gebruik gemaakt van in Almere geproduceerd materiaal uit Almeerse reststromen.

Als derde is er de ReUse Bridge, volledig gebouwd uit hergebruikt materiaal. De constructie bestaat uit hergebruikte betonnen liggers en hergebruikte stalen buispalen en liggers. De hoofdliggers zijn afkomstig uit een voormalige voetgangersbrug over de A27, en de zitgelegenheden en het leuningwerk zijn opgebouwd uit hergebruikt hardhout.

Beplanting

Het meest interessant voor ons bomenmensen is natuurlijk de beplanting. Zoals al eerder beschreven is er helemaal gefocust op de stad van de toekomst. Door ziekten, plagen en de klimaatverandering is de verwachting dat veel van de boomsoorten die we nu toepassen het in de toekomst moeilijk krijgen. Ook zullen perioden van droogte en veel water elkaar afwisselen. Uit metingen aan het zogenaamde *heat island effect* weten we nu al dat het in de stad bijvoorbeeld 6 graden warmer kan zijn dan in het omringende landschap.

Twee voorbeelden van speciale beplanting zijn de beuk en

Bij de Floriade zullen ook een aantal bijzondere gebouwen komen. Eén van deze gebouwen is nu al te zien, het Growing Pavilion (foto's boven): een paviljoen dat groeit vanuit schimmels. Binnen een houten frame is met verschillend plantaardig materiaal een voedingsbodem aangebracht, en daar overheen groeit een schimmel die dienstdoet als buitenmuur. Het paviljoen bestaat ondertussen al een aantal jaar en bewijst dus ook gewoon in de buitenlucht te kunnen blijven bestaan. Of zeg je in dit geval dat een gebouw overleeft?

Waarom zou je niet een constructie aanpassen aan de aanwezige bomen

de paardenkastanje. Een boomsoort waarover het afgelopen jaar veel geschreven is, is de beuk (*Fagus sylvatica*), die het bij ons steeds moeilijker lijkt te krijgen. Bij de Floriade is daarom de Oosterse beuk (*Fagus orientalis*) toegepast, een soort die net iets beter tegen weersextremen kan. De paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*) wordt door veel gemeenten al niet meer toegepast omdat de bomen ziek kunnen worden door de kastanjebloedingsziekte. In het Floriade-arboretum zijn *Aesculus neglecta* en *Aesculus x mutabilis* toegepast. Deze bomen worden minder groot – je zal ze dus anders moeten toepassen – maar zijn wel vrij van kastanjebloedingsziekte en mineermot.

Veel van de aanwezige bomen zijn de afgelopen jaren door Nederlandse kwekers ter beschikking gesteld, het Floriade-arboretum is dus ook een staalkaart van wat de kwekers kunnen leveren.

Ook hoe men is omgegaan met de bij de aanleg al aanwezige bomen, is een voorbeeld voor de toekomst. Bij de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk staan bomen altijd in de weg. Maar wat gebeurt er als je dat nu eens heel letterlijk neemt en de bomen gewoon in de weg laat staan? Waarom zou je niet een constructie aanpassen aan de aanwezige bomen? Zoals bij de brug die over de stamvoet van

een wilg heen gebouwd is, of om een beverburcht heen. Naast het toepassen van bomen als beplanting in straten, zijn er op het Floriadeterrein straks ook nog veel andere toepassingen zichtbaar. Er is een voedselbos van ongeveer 3 hectare aanwezig, het dobberende bos dat eerst in Rotterdam te zien was ligt nu hier en er is een brug gemaakt van levende watercipressen (*Metasequoia glyptostroboides*). Kortom, voor de echte bomenmensen is er volgend jaar meer dan genoeg te beleven op de Floriade.

Evenement

De gemeente Almere is op dit moment al volop bezig om de route die je straks kunt nemen vanuit het NS-station naar de Floriade volop te vergroenen. Alleen de herinrichting in het centrum van Almere is al een voorbeeld van hoe je als stad kunt vergroenen en klimaatbestendig kunt worden.

Volgend jaar is de Floriade natuurlijk te bereiken met het openbaar vervoer. Met de auto is ook mogelijk – de A6 loopt dwars door het Floriadeterrein – je kunt dan parkeren op grote parkeerplaatsen waarvandaan pendelbussen je naar de ingang brengen.

De Floriade opent haar deuren van 14 april tot 9 oktober 2022. Tot die tijd blijven de deuren dicht om alles op tijd af te maken. Momenteel werken nog circa 50 medewerkers dagelijks aan de aanleg en het onderhoud van het terrein.

Voor iedereen die meer informatie wil is er de site van Floriade: www.floriade.com.